

Dokumentnamn: Utredning av riskbeteende hos legitimerad personal, rutin	Gäller för: Skånes universitetssjukvård	Dokument nr: PS 2.170	Sida nr: 1 (3)
		Gäller fr.o.m.: 2020-02-10	
Utfärdat av: Marie Ekberg, chefläkare Madeleine Ronge Sjöberg, Enhet patientsäkerhet Anna Leo, avdelning HR	Fastställd av: Sven Karlsson, chefläkare Karin Cedwall, HR-chef	Gäller t o m: 2022-02-09	Extern ref:
		Utgåva nr: 5	

Utredning av riskbeteende hos legitimerad personal - rutin

7 § En vårdgivare ska snarast anmäla till Inspektionen för vård och omsorg om det finns skäligen anledning att befara att en person, som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården och som är verksam eller har varit verksam hos vårdgivaren, kan utgöra en fara för patientsäkerheten.

Behandlande hälso- och sjukvårdspersonal kan inte lämna uppgifter till IVO gällande sina egna patienter

Bestämmelsen enligt 3 kap. 7 § PSL riktar sig uteslutande till vårdgivare. Det finns alltså ingen anmälningsskyldighet för behandlande hälso- och sjukvårdspersonal som i sin verksamhet tar emot legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som patienter. I de fallen gäller sekretess för patientuppgifter liksom för alla patienter. Hälso- och sjukvårdspersonal som anmäler patienter utan lagstöd riskerar att göra sig skyldig till brott mot tystnadsplikten. Det är således endast vårdgivare som enligt definitionen i 1 kap. 3 § PSL har en plikt att anmäla legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal enligt 3 kap. 7 § PSL.

Bakgrund

Enligt Patientsäkerhetslagen, PSL (2010:659) 3 kap har vårdgivaren skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

IVO kan vända sig till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSAN, i de fall IVO anser det finns skäl för beslut om prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt.

Verksamhetschefen ansvarar för utredning med stöd av HR. Viktigt att tidigt i utredningen dokumentera eventuella samtal med medarbetare som belyser personens riskbeteende (vad har identifierats, av vem, datum och klockslag).

Då chefläkare ska kontaktas – 8 punkter nedan

För att det inte ska uppstå oklarheter eller godtycklighet vid bedömningar avseende riskbeteende ska nedanstående kriterier användas. Det räcker att ett (1) av nedanstående kriterier är uppfyllt för att chefläkare ska kontaktas för ställningstagande till utredning inför eventuell anmälan. Anmälan till IVO görs för SUS del av chefläkaren.

1. Vid upprepade tillfällen **brutit mot verksamhetsområdets eller förvaltningens riktlinjer** på sätt som bidragit till att öka risker för patienter, trots information,

utbildningsinsatser, upprepade samtal och stödjande åtgärder.

2. Vid upprepade tillfällen visat **bristande förmåga till samarbete** med andra i arbetsgrupper/team på sätt som inneburit risker för patienter, trots information härom och upprepade samtal och stödjande åtgärder.
3. Vid upprepade tillfällen visat **uttalad passivitet eller bristande förmåga att ta beslut** som bidragit till att öka risker för patienter, trots information härom, upprepade samtal och stödjande åtgärder.
4. Vid upprepade tillfällen uppvisat **bristande kompetens** som bidragit till att öka risker för patienter, trots information härom, upprepade samtal, utbildningsinsatser och stödjande åtgärder.
5. Vid upprepade tillfällen visat **bristande omdöme** som bidragit till att öka risker för patienter, trots information härom, upprepade samtal, utbildningsinsatser och stödjande åtgärder.
6. **Sjukdom eller missbruksrelaterade omständigheter** (alkohol, narkotika eller andra droger) som kan påverka patientsäkerheten.
7. **Brottslighet** i samband med yrkesutövningen som kan påverka förtroendet hos allmänheten.
8. **Vid avsked av legitimerad personal ska chefläkare alltid kontaktas, se länk:**
 - https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2013196-om-underrattelse-till_sfs-2013-196

Skriftligt underlag till chefläkaren

1. Kontaktuppgifter till berörd medarbetare
(*namn, personnummer, leg. yrke, telefon, e-post, adress*)
2. Underlag som styrker anmälan till chefläkaren
 - Anledning till att medarbetaren befaras utgöra en fara för patientsäkerheten
 - Avvikelsesrapporter och eventuell anmälan enligt lex Maria
 - Yttrande från medarbetare som belyser personens riskbeteende
 - Patientklagomål
3. Åtgärder som vidtagits av vårdgivaren, exempelvis
 - Samtal med medarbetare
 - Handledning
 - Begränsning av arbetsuppgifter
 - Polisanmälan
4. Verksamhetschefens sammanfattande bedömning
5. Anställning
 - Är personen anställd hos vårdgivaren?
 - Om ja, hur länge?
 - Om nej, var är personen nu verksam?

- Samtliga arbetsplatser i Region Skåne (ta hjälp av HR-specialist)
 - Vid anställning i bemanningsföretag; kontakta verksamhetschef i aktuellt bemanningsföretag samt avdelning HR Johansson Pernilla (RS-id 104330) alt. Berg Monica (RS-id 118283).
6. Vid sjukdom, missbruk, stöld av narkotikaklassade läkemedel alternativt brottslighet kompletteras utredningen med
- Hur detta upptäcktes
 - Orsak till att det inte upptäcktes tidigare
 - Genomförda/pågående/planerade rehabiliteringsinsatser
 - I förekommande fall kopia på polisanmälan
 - Vid svinn eller stöld av narkotikaklassade läkemedel, se länk:
[http://dokumentportal.i.skane.se/Dokumentmappar/RS/sus/ForvLed/StyrgrSUS/KomStoldLake/Misstanke om stöld av narkotikaklassade läkemedel.docx](http://dokumentportal.i.skane.se/Dokumentmappar/RS/sus/ForvLed/StyrgrSUS/KomStoldLake/Misstanke_om_stold_av_narkotikaklassade_lakemedel.docx)
- Vid grövre brott bifogas domslut med målnummer.

Ovan nämnda riskbeteende ska vara verifierat så objektivt som möjligt. Berörd medarbetare ska ha haft upprepade dokumenterade samtal med närmsta chef, verksamhetschef samt HR-specialist. Utbildningsinsatser och stödjande åtgärder ska vara av sådan kvalitet och inriktning att medarbetaren får en rimlig möjlighet till kompetensökning och beteendeförändring. Medarbetaren ska informeras fortlöpande under pågående utredning och när anmälan skickas. I väntan på chefläkares bedömning bör verksamhetschef överväga avstängning av medarbetaren.

Handlingarna skickas till cheflakaren.sus@skane.se alternativt med internpost till: Chefläkare, Avdelning strategisk vårdutveckling och säkerhet, Jan Waldenströms gata 5, plan 7, SUS, Malmö.

Exempel på utredningsunderlag

	Beskrivning	Konsekvens	Referens (t ex avvikelser)	Vidtagna åtgärder ska medföljas som bilaga
Brutt mot verksamhets - områdets eller förvaltningens riktlinjer	”Bristande journalföring av medicinsk information.”	Patient drabbad av infektion. Risk för patienter då viktig information saknats vid mottagningsbesök	AvIC nr	Flera möten med information om gällande riktlinjer
Bristande förmåga till samarbete	”Skapar osäkerhet i teamarbetet på avdelningen. Följer inte överenskommelser”	Risk för patienter (beskrivning).	AvIC nr	Flera möten med chef och berörda medarbetare
Uttalad passivitet eller bristande förmåga att ta beslut	”Upprepade gånger underlåtit att svara på sökare/telefon.”	Risk för patienter vid flera tillfällen. Andra läkare tillkallats.	AvIC nr	Information om att svara i journalsökare. Uppföljande möten med information
Bristande kompetens	”Uppvisat bristande kompetens i hantering av läkemedel.”	Feldosering av läkemedel	AvIC nr Lex Maria anmälan (kopia)	Utbildning i läkemedelshantering. Bedömd vid kompetenscentrum.
Bristande omdöme	”Uppvisat bristande förståelse för sitt ansvarsområde och genomfört ingrepp utan att ha kompetens för det.” ”Uppvisar bristande insikt.”	Risk för patienter. Annan personal har tillkallats.	AvIC nr Lex Maria anmälan (kopia)	Flera möten med information om gällande riktlinjer.
Sjukdom eller missbruksrelaterade omständigheter	”Skapar osäkerhet, bristande omdöme.” Involverad i flertal avvikelser.”	Patientsäkerhets - risker. Risk för vårdskada.	AvIC nr	Flera möten med chef, kontakt med Previa. Rehabiliteringsåtgärd, aktuellt anställningsförhållande.
Brottslighet ex. stöld av narkotika-klassade läkemedel	Narkotikajournal? Saldo stämmer inte, ej heller överensstämmande uttag mot journal.	Patient ej fått smärtstillande som ordinerat? Tagit för eget bruk?	AvIC nr	Polisanmälan, utredning, avstängning?

Allvarlig brottslighet	Dömd för allvarligt brott			Kopia på dom med målnummer
-------------------------------	---------------------------	--	--	----------------------------